

QORTI CIVILI – PRIM'AWLA
ONOR. IMHALLEF DR. MIRIAM HAYMAN LL.D.

Rikors Guramentat Nru.: 550/2014 MH

Illum, 14 ta' Dicembru 2018

**Raymond Pisani (KI. Nru 821856M), Carmel Attard (KI. Nru 797158M),
Sylvana Chiaruttini (KI. Nru 128858M), Pierre Gerada (KI. Nru
634752M), Christine Grixti (KI. Nru 242861M), Joseph Pace (KI. Nru
293960M), Carmela Zammit (KI. Nru 777359M), Peter Paul Borg (KI. Nru
607759M), Andrew Amato Gauci (KI. Nru 27458M) u Anna Maria Attard
Montalto (KI. Nru 756055M)**

VS

**Id-Direttur Ġenerali għas-Sigurtà Soċjali, is-Segretarju Permanenti fil-
Ministeru tal-Familja u Solidarjetà Soċjali u l-Avukat Ġenerali**

Il-Qorti:

**Rat ir-rikors guramentat tal-atturi tal-24 ta' Gunju 2014 permezz ta' liema
gie premiss:**

- (1) *“Illi r-rikorrenti huma lkoll ċittadini Maltin impjegati bħala Uffiċjali mal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, u li jaħdmu u jirrisjedu barra minn Malta preċiżament fil-Belġju, fil-Lussemburgu u fl-Isvezja;*
- (2) *Illi r-rikorrenti huma Uffiċjali b’kuntratt tax-xogħol permanenti u li għażlu li jibqgħu jaħdmu mal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea sakemm jilħqu l-età tal-irtirar rispettiva tagħhom;*
- (3) *Illi fis-snin anteedenti għall-karriera li bdew mal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, ir-rikorrenti ħadmu f’Malta għal snin twal u ħallsu l-kontribuzzjonijiet soċjali dovuti;*
- (4) *Illi r-rikorrenti għandhom l-intenzjoni li jiġu eliġibbli li jibbenefikaw mill-Iskema tal-Pensjonijiet tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea;*
- (5) *Illi għal dan il-għan, ir-rikorrenti informaw lill-Pay Master Office tal-Unjoni Ewropea (PMO) kif ukoll lid-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali ta’ Malta bil-ħsieb tagħhom li jittrasferixxu d-drittijiet pensjonali rispettivi tagħhom mill-Istat Malti għall-Iskema tal-Pensjonijiet tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea;*
- (6) *Illi fil-prattika, l-Istat Malti qiegħed jiġi mitlub jittrasferixxi somma flus formanti minn kontribuzzjonijiet li kull wieħed u waħda mir-rikorrenti ikkontribwew matul is-snin, lejn fond pensjonali Ewropew;*
- (7) *Illi l-kalkolu adottat mid-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali ta’ Malta u l-interpretazzjoni tiegħu tal-Kap 318 tal-Ligijiet ta’ Malta u tal-Legizlazzjoni Sussidjarja li taqa’ taħt dan l-atti partikolarment il-Legizlazzjoni Sussidjarja 318.22, qiegħed jiġi kkontestat mir-rikorrenti;*
- (8) *Illi bil-għan li tinstab soluzzjoni ekwa u ġusta, ir-rikorrenti talbu għal diversi laqgħat ma’ uffiċjali għolja tad-Dipartiment u ġew skambjati*

korrispondenzi bejn il-partijiet rispettivi kif jista' jiġi pprovat matul il-kors tal-kawża;

(9) Illi l-kontestazzjoni prinċipali tar-rikorrenti hija bbażata fuq il-fatt illi d-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali jistrieħ fuq dispożizzjonijiet legali li jhaddmu metodoloġija li normalment tapplika f'każijiet ta' irtirar mill-impjeg, u dan meta r-rikorrenti ma humiex jirtiraw mill-impjeg iżda jitolbu li jittrasferixxu d-drittijiet pensjonali tagħhom;

(10) Illi abbażi tal-premess, ir-rikorrenti lanqas ma jistgħu jaċċettaw is-somma kkalkolata mid-Dipartiment, liema somma hija għalhekk ibbażata fuq metodoloġija kkontestata;

(11) Illi s-somma kkalkolata mid-Dipartiment għal kull rikorrent rispettiv, hija effettivament inferjuri għal dik is-somma spettanti mill-istess rikorrenti li kieku d-Dipartiment japplika l-metodoloġija proposta mill-istess rikorrenti;

(12) Illi l-metodoloġija adottata mid-Dipartiment hija tali li thalli barra snin twal ta' kontribuzzjonijiet soċjali mhallsa mir-rikorrenti billi tikkunsidrallhom biss massimu ta' 17-il sena u nofs ta' kontribuzzjonijiet, anki jekk fil-fatt ir-rikorrenti kkontribwew fis-sistema għal perijodu itwal ta' snin, kif ser ikun spjegat b'mod iktar tekniku matul il-kors tal-kawża;

(13) Illi r-rikorrenti lanqas ma huma jaqblu mad-Dipartiment dwar l-applikazzjoni tar-regola ta' 'l-aħħar għaxar snin qabel l-irtirar' fil-kalkolu maħdum, għaliex qabel xejn ir-rikorrenti ma humiex qed jirtiraw;

(14) Illi b'hekk, bil-metodoloġija kif qed tiġi applikata mid-Dipartiment, ir-rikorrenti jsofru preġudizzju finanzjarju gravi u manifest;

(15) Illi skont ġurisprudenza stabbilita Ewropea, ir-rikorrenti ma għandhomx ibatu tnaqqis fid-drittijiet pensjonali tagħhom minhabba l-fatt li illum qed jaħdmu fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea;

(16) Illi l-aġir tad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali huwa kuntrarju għal, u jimpedixxi l-moviment hieles tal-persuni fl-Unjoni Ewropea skont l-Artikolu 45 tat-Trattat għall-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE);

(17) Illi dan il-prinċipju Ewropew huwa wieħed sagrosant u kien il-bażi ta' ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea;

(18) Illi bil-metodoloġija applikata mid-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali, qegħdin jinkisru numru ta' Artikoli tar-Regolament (KE) Nru 883/2004 tal-Kunsill u tal-Parlament Ewropew dwar il-kordinazzjoni ta' sistemi ta' sigurtà soċjali;

(19) Illi r-rikorrenti diġà gabu dan il-ksur tad-drittijiet tagħhom a formali konjizzjoni tal-intimati u dan permezz ta' ittra uffiċjali datata d-19 ta' Frar 2014 quddiem din il-Qorti;

(20) Illi l-konvenuti baqgħu inadempjenti għat-talbiet tar-rikorrenti u anzi rritenew il-pożizzjoni oriġinali meħuda minnhom jew min minnhom, u li għalhekk qed issir din il-kawża.

Ghaldaqstant, jgħidu l-konvenuti jew min minnhom għaliex din l-Onorabbli Qorti ma għandhiex:

(1) Tiddikjara illi r-rikorrenti huma intitolati li jiġu ttrasferiti lilhom fl-Iskema tal-Pensjonijiet tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, is-somma pensjonali ekwivalent għall-kontribuzzjonijiet soċjali illi għamlu f'Malta b' mod li ma jtilfu xejn minnhom;

(2) Mingħajr preġudizzju għall-ewwel talba, tiddikjara illi l-metodoloġija adottata mid-Dipartiment għas-Sigurtà Soċjali fil-

komputazzjoni tas-somma pensjonali tar-rikorrenti hija bbażata fuq premessi u prinċipji skorretti li jippreġudikaw l-istess drittijiet pensjonali tar-rikorrenti;

(3) Tordna lid-Direttur Ġenerali tas-Sigurtà Soċjali sabiex jittrasferixxi s-somma pensjonali tar-rikorrenti b'mod sħiħ u konformi mad-Dritt Ewropew peress illi d-deċiżjoni meħuda sa issa mid-Direttur timpingi fuq id-drittijiet tar-rikorrenti b'mod partikolari fuq il-moviment hieles tal-persuni fi hdan l-Unjoni Ewropea; u

(4) F'każ illi din l-Onorabbli Qorti ma hijiex f'pożizzjoni li tiddetermina jekk l-interpretazzjoni u l-metodoloġija applikata min-naħa tad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali tiksirx id-dritt tal-moviment hieles tal-persuni fl-Unjoni Ewropea, tirreferi din il-kawża lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuti li huma ingunti minn issa għas-subizzjoni u b'riżerva ta' kull azzjoni oħra spettanti lir-rikorrenti."

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti annessi mar-rikors guramentat.

Rat ir-risposta guramentata tad-Direttur Ġenerali għas-Sigurtà Soċjali, tas-Segretarju Parlamentari fil-Ministeru tal-Familja u Solidarjeta' Soċjali u tal-Avukat Ġenerali tad-29 ta' Lulju, 2014¹ permezz ta' liema tressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

---

¹ Fol 11 et seq

“1. Illi preliminarjament, is-Segretarju Permanenti fil-Ministeru tal-Familja u Solidarjetà Soċjali u l-Avukat Ġenerali mhumieq il-leġittimi kuntraditturi ai termini tal-artikolu 181B tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta’ Malta peress illi l-kawża għandha tiġi ntavolata kontra l-kap tad-Dipartiment tal-Gvern li huwa nkarigat fil-materja in kwistjoni u per konsegwenza dawn l-imħarrkin għandhom jiġu liberati mill-osservanza tal-gudizzju;

2. Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju, fil-mertu, l-esponenti qed jiċċdu bil-qawwa l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet tar-rikorrenti peress li dawn huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, kif ukoll qed jikkontestaw it-talbiet attriċi bhala nfondati fil-fatt u fid-dritt għar-raġunijiet segwenti:

2.1 Illi l-liġijiet li l-esponenti jutilizza sabiex jikkalkula l-ammonti mitluba mir-rikorrenti huma l-Kap. 318 tal-Liġijiet ta’ Malta – l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali u l-leġislazzjoni sussidjarja taht dan l-Att L.S. 318.22 liema Regolamenti jirrigwardaw it-Trasferiment ta’ Pensjonijiet imħallsa taht l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali;

2.2 Illi sabiex wiehed jibbenefika mir-rata shiħa ta’ pensjoni ta’ żewġ terzi, importanti li in linea mal-artikolu 53 tal-Kap. 318, persuna assicurata trid tkun hallset jew giet akkreditata b’medja fis-sena ta’ ħamsin kontribuzzjoni tul perjodu ta’ ħamsa u tletin sena fil-każ ta’ persuna mwielda fis-snin kalendarji 1952 sa 1961;

2.3 Illi fil-każ in dizamina, ir-rikorrenti huma kollha mweldin bejn l-1952 u l-1961 u allura twieldu qabel il-31 ta’ Diċembru 1961, u jsegwi li l-artikolu relevanti fl-Att dwar is-Sigurtà Soċjali huwa l-artikolu 53(3) li jipprovdi li:

“(3) Għall-finijiet ta’ dan l-artikolu, fil-każ ta’ persuna mwielda fil-31 ta’ Diċembru 1961 jew qabel u b’seħħ mit-22 ta’ Jannar 1979, fil-kalkolu tal-medja ta’ kontribuzzjonijiet fis-sena kif imsemmi fis-subartikolu (1), il-medja fis-sena tal-kontribuzzjonijiet li tkun relatata mal-aħħar għaxar snin konsekuttivi kif imsemmi fil-paragrafu (a) tal-proviso għall-imsemmi subartikolu (1) u l-medja tal-kontribuzzjonijiet fis-sena li tkun relatata mas-snin minnufih qabel l-imsemmija l-aħħar għaxar snin konsekuttivi, għandhom ikunu kalkolati separatament, u l-medja ta’ dawn iż-żewġ medji fis-sena tikkostitwixxi l-medja tal-kontribuzzjonijiet fis-sena li skont dan l-Att hi meħtieġa għall-fini tal-għoti tal-Pensjoni ta’ Żewġ Terzi.”

2.4 Illi bir-riforma fil-pensjonijiet, hemm distinzjoni bejn min twieled qabel il-31 ta’ Diċembru 1961 u min twieled fl-1 ta’ Jannar 1962 jew wara u fil-fatt l-artikolu 53(4) jippreskrivi dan li ġej:

“(4) Għall-finijiet ta’ dan l-artikolu, fil-każ ta’ persuna mwielda fl-1 ta’ Jannar 1962 jew wara, bil-għan li tiġi kalkolata medja fis-sena ta’ kontribuzzjonijiet skont is-subartikolu (1), il-medja fis-sena ta’ kontribuzzjonijiet meħtieġa taht dan l-Att għall-finijiet li tingħata Pensjoni ta’ Żewġ Terzi għandha tiġi stmata fuq perijodu, ikun li jkun, ta’ erbgħin sena bejn l-ewwel gurnata tas-sena ta’ kontribuzzjoni li fiha hija tagħlaq l-età ta’ tmintax-il sena u l-aħħar gurnata tal-aħħar sena ta’ kontribuzzjoni tagħha mitmuma qabel il-bidu tas-sena ta’ benefiċċju tagħha li tinkludi l-gurnata meta jkunu meħtieġa li jiġu sodisfatti l-kundizzjonijiet.”

2.5 Illi peress li r-rikorrenti kollha twieldu qabel il-31 ta’ Diċembru 1961, huwa s-sub-artikolu 3 tal-artikolu 53 li japplika għall-każ tagħhom u dan ifisser li l-ħamsa u tletin sena jridu jinqasmu fi tnejn: l-aħħar għaxar snin u l-25 sena ta’ qabel;

2.6 *Illi fl-aħħar għaxar snin il-medja tal-kontribuzzjonijiet tar-rikorrenti hija zero (0) għaliex ir-rikorrenti ma kinux qed jaħdmu hawn Malta u allura tittiehed il-medja tal-ewwel hamsa u għoxrin sena ta' hajjithom u dan dejjem skont il-liġi tas-Sigurtà Soċjali;*

2.7 *Illi sabiex id-drittijiet tal-pensjoni tar-rikorrenti jiġu trasferiti, skont il-liġi kif inhi preżentament, dawn jistgħu jiġu kkalkolati biss bħallikieku l-persuna ser tirtira u dawn il-kalkoli ġew spjegati ampjament lir-rikorrenti fl-iskambji tal-e-mails li kien hemm bejn ir-rikorrenti u l-esponent kif ser jiġi ppruvat matul il-kawża;*

2.8 *Illi peress li r-rikorrenti ser ikunu qed jaħdmu mal-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u t-talba tagħhom lid-Dipartiment kienet titratta kalkoli fir-rigward ta' 'drittijiet trasferibbli' lejn l-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, (li skont ir-regolament numru 3 tal-L.S. 318.22 jfissru **kull dritt għal pensjoni rilevanti** li fid-data tal-kwotazzjoni jkunu akkumulaw lir-rikorrenti bis-saħħa tal-ħlas li jsir minn dik il-persuna ta' Kontribuzzjonijiet tal-Ewwel jew tat-Tieni Klassi taht l-Att; u dik il-persuna tkun giet akkreditata b'dawk il-kontribuzzjonijiet kif hemm fl-artikolu 16 tal-Att), l-esponent seta' biss jasal għal dan il-kalkolu jekk iqis lir-rikorrenti bħallikieku qed jirtiraw;*

2.9 *Illi r-Regolament tal-Kunsill Nru. 259/68 ma jidholx f'dettalji ta' kif l-Istat Membru li qed jiġi mitlub jaħdem dawn il-pensjonijiet għandu fil-fatt jaħdimhom u dan għaliex l-Unjoni Ewropea tħalli f'idejn l-Istat Membru li jagħmel dawn il-kalkoli skont il-liġi tiegħu u hemm ġurisprudenza li turi biċ-ċar li l-Istati Membri għandhom diskrezzjoni wiesgħa kif għandhom iħaddmu l-legislazzjoni nazzjonali tagħhom li timplimenta l-artikolu 11(2) tal-Annex VIII tar-Regolament imsemmi;*

2.10 *Illi permezz ta' din il-kawża jidher li r-rikorrenti mhux qed jaqblu mal-mod kif id-Dipartiment hadem il-pensjoni tagħhom u li qed jissottomettu wkoll*

li ma jistgħux jaċċettaw din is-somma kif kalkolata. Iżda huwa fatt ukoll li hemm numru sostanzjali mir-rikorrenti li diġà trasferew id-drittijiet pensjonali tagħhom u għalhekk diġà aċċettaw is-somma kalkolata mill-istess Dipartiment. Illi ċertament għadarba li tali trasferiment sar volontarjament u konxjament, l-azzjoni odjerna bbażata fuq ripensament ma tissodisfax dak l-interess neċessarju biex tiġi proposta;

2.11 Illi bla ebda dubju ta' xejn il-kalkoli li qed jiġu kkontestati ma jmorrux kontra r-Regolamenti msemmija mir-rikorrenti, kif ser jiġi muri aħjar waqt is-smiġħ tal-kawża;

2.12 Illi fil-fatt id-Dipartiment dejjem kien miftuħ sabiex jagħti spjega ċara tal-mod kif ġew kalkolati l-pensjonijiet. Fil-fatt, biex ikun korrett u jimxi sew mal-liġi, in vista tar-regolament numru 6 tal-L.S. 318.22, id-Direttur esponent daħal fi spejjeż biex issir analiżi attwarja u b'hekk jiġu kkalkolati l-ekwivalenti ta' flus kontanti tad-drittijiet trasferibbli tar-rikorrenti;

2.13 Illi huwa importanti li jiġi rrimarkat li r-rikorrenti qed jaħdmu mal-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u mhux ma' xi stat membru ieħor u għalhekk ir-regolament numru 883/2004 ma japplikax għall-każ odjern;

2.14 Illi jekk l-esponent jeċċedi għat-talbiet sugġeriti mir-rikorrenti, l-esponent ikun qed imur kontra l-liġi u jkun qed jittratta lir-rikorrenti b'mod preferenzjali a skapitu ta' persuni oħra li bħalhom ikunu telqu minn Malta u ma jkollhomx kontribuzzjonijiet imħallsa fl-aħħar għaxar snin;

2.15 Illi għall-persuni kollha, inklużi r-rikorrenti, li twieldu qabel il-31 ta' Diċembru 1961, hemm regoli stabbiliti mill-Kap. 318, liema regoli ġew applikati mill-esponent ad unguem kif rikjest mil-liġi li tirregolah;

3. *Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.*

4. *Bl-ispejjeż.”*

Rat il-lista tax-xhieda annessa mar-risposta ġuramentata.

Rat is-sentenza **preliminari tagħha tad-9 ta' Jannar 2015**² permezz ta' liema ġiet milqugħa l-ewwel eċċezzjoni preliminari tal-konvenuti u lliberat mill-osservanza tal-ġudizzju lis-Segretarju Parlamentari fil-Ministeru tal-Familja u Solidarjeta' Soċjali u lill-Avukat Generali.

Rat it-traskrizzjoni tax-xhieda u l-affidavits prezentati mill-partijiet.

Rat id-dokumenti kollha pprezentati mill-partijiet u d-digrietu relattivi.

Rat in-Noti ta' Sottomissjonijiet tal-partijiet u semgħet it-trattazzjoni orali tad-difensuri tagħhom.

Rat li l-kawza tħalliet għal-lum għas-sentenza.

Rat l-atti kollha l-oħra tal-kawza.

Ikkunsidrat:

L-atturi, li huma kollha ċittadini Maltin jaħdmu bħala uffiċjali mal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u għalhekk jgħixu fl-esteru. Jgħdu li b'risultat tal-għazla tagħhom li jibqgħu jaħdmu ma' dawn l-istituzzjonijiet sal-età tal-irtirar rispettiva tagħhom b'kuntratt tax-xogħol permanenti huma kienu eligibbli għall-beneficcju tal-Iskema tal-Pensjonijiet tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea. Peress li fis-snin li ppreċedew l-impjeg tagħhom ma' dawn l-istituzzjonijiet huma kienu jaħdmu f'Malta għal bosta snin u anke ħallu l-kontribuzzjonijiet soċjali dovuti minnhom f'pajjizna huma ressu talba quddiem il-*Pay Master Office tal-Unjoni Ewropea (PMO)* kif ukoll mad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali ta' Malta bl-intenzjoni li jittrasferixxu d-drittijiet pensjonali rispettivi tagħhom mill-Istat Malti għall-Iskema tal-Pensjonijiet tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea. L-atturi rregistraw nuqqas ta' qbil mal-kalkolu kondott mid-Dipartiment u l-interpretazzjoni tiegħu tal-ligi applikabbli. Dan primarjament minħabba l-fatt li fil-fehma tagħhom id-Dipartiment erroneament qed juza kalkolu normalment applikabbli f'kazijiet meta persuna tirtira milli-impjeg, meta huma talbu biss li jiġu trasferiti d-drittijiet pensjonali tagħhom lejn l-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea għax kienu għadhom qegħdin

---

² Fol 53 et seq

jaħdmu u ma kinux ser jirtiraw għalissa. Nonostante diversi trattativi u diskussjonijiet bejn il-partijiet ma ntlahaq ebda ftehim b'dana li l-atturi ntavolaw il-kawza odjerna. Fil-kawza huma qegħdin jitolbu lill-Qorti tiddikjara (i) l-intitolament tagħhom għat-trasferiment lejn l-Iskema tal-Pensjonijiet tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea dik is-somma pensjonali ekwivalenti għall-kontribuzzjonijiet soċjali illi għamlu f'Malta mingħajr ma jintilef xejn minnhom; u (ii) li l-metodu użat mid-Dipartiment konvenut fil-kalkolu tas-somma li kellha tiġi trasferita kienet skorretta u għalhekk tirreka pregudizzju lid-drittijiet tagħhom. Bħala rimedju huma jitlobu lill-Qorti tordna t-trasferiment tas-somma pensjonali allegatament dovuta lilhom mingħajr it-tnaqqis lamentat. Altrimenti, in vista tan-novita' tal-kaz il-Qorti għandha tirreferi l-kwistjoni dwar l-interpretazzjoni tal-ligi u l-metodu applikat mid-Dipartiment għall-iskrutinju tal-Qorti tal-Gustizzja tal-Unjoni Ewropea.

Minn naħa l-oħra fil-mertu l-konvenut Direttur jirribatti li l-pretensjonijiet attriċi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-metodologija minnu wzata biex għamel il-kalkoli in kwistjoni saru skont l-Att dwar is-Sigurta' Soċjali u l-ligi sussidjarja relattiva. Skont il-ligi vigenti, jgħid id-Direttur, il-kalkolu għat-trasferiment tad-drittijiet tal-pensjoni tal-atturi jsir bħal li kieku l-applikant ikun ser jirtira. Ir-regolamenti tal-Unjoni Ewropea jakkordaw diskrezzjoni wiesgħa f'idejn l-Istati Membri dwar kif jagħmel il-kalkoli skont il-ligijiet rispettivi tal-pajjiz.

A. EĊĊEZZJONI PRELIMINARI

Fl-eċċezzjonijiet tiegħu id-Direttur konvenut jissollewa n-nuqqas ta' interess guridiku ta' uħud mill-atturi in kwantu dawn kienu diġa' aċċettaw it-trasferiment tad-drittijiet pensjonali tagħhom sa minn qabel ma nbdew il-proċeduri odjerni. L-eċċezzjoni tgħid hekk -

“2.10 Illi permezz ta' din il-kawza jidher li r-rikorrenti mhux qed jaqblu mal-mod kif id-Dipartiment ħadem il-pensjoni tagħhom u li qed jissottomettu wkoll li ma jistgħux jaċċettaw din is-somma kif kalkolata. Izda huwa fatt ukoll li hemm numru sostanzjali mir-rikorrenti li diġà trasferew id-drittijiet pensjonali tagħhom u għalhekk diġà aċċettaw is-somma kalkolata mill-istess Dipartiment.

Illi ċertament għadarba li tali trasferiment sar volontarjament u konxjament, l-azzjoni odjerna bbażata fuq ripensament ma tissodisfax dak l-interess neċessarju biex tiġi proposta;”

Fil-kaz fl-ismijiet Agatha Formosa Gauci vs Avukat Dottor Francis Lanfranco et deciza fit-28 ta’ Novembru 2003³ ingħad hekk-

“(i) l-interess (guridiku) mehtieg irid ikun wiehed dirett, legittimu, kif ukoll attwali;

(ii) l-istat attwali ta’ ksur ta’ jedd jikkonsisti f’kundizzjoni pozittiva jew negattiva li xxejjen jew tinnewtralizza dritt li jkun jappartjeni lid-detentur jew lil dak li lili jkun misthoqq;

iii) l-interess guridiku fl-attur huwa dak li l-imharrek jirrifjuta li jagħraf il-jedd ta’ l-istess attur u dan billi kull persuna għandha d-dritt titlob li, fil-konfront tagħha, isir haqq jew tiġi msewwija ingustizzja li tkun giet magħmula kontriha;

iv) l-interess guridiku irid ikun iwassal għal rizultat ta’ utilita’ u vantagg għal min irid jeżercita l-jedd. Jekk l-azzjoni ma tistax twassal għal tali rizultat għal min jibdiha, dik l-azzjoni ma tistax tregi;

v) l-interess guridiku jrid jibqa’ jissussisti tul il-hajja kollha ta’ l-azzjoni u mhux biss fil-bidu tagħha. Jekk l-interess jintemm, il-konsegwenza mmedjata tkun li l-imharrek jinheles milli jibqa’ fil-kawza;

vi) l-interess ta’ l-attur għandu jkun jidher mill-att ta’ citazzjoni nnifisha. Għalkemm il-mottiv ta’ l-interess mhux mehtieg li jkun imsemmi fic-citazzjoni, dan għandu jirrizulta mill-provi jekk kemm-il darba jigi kkuntrastat;

vii) fil-prattika gudizzjarja, wiehed jista’ jippromwovi kawza biex jikseb dikjarazzjoni preordinata għal azzjoni definittiva u aħharija, minkejja li din ma tkunx giet inkluza fl-azzjoni ta’ accertament. Madankollu, f’kaz bhal dan, il-Qorti trid tkun sodisfatta li jkun hemm l-interess mehtieg, anki preordinat għall-kawza l-oħra, u li d-dikjarazzjoni hekk miksuba tkun tiffirma l-bazi tal-kawza l-oħra li tista’ ssir aktar ‘il quddiem;

viii) l-interess mhux bilfors ikun wiehed li jigi kkwantifikat f’somma determinata ta’ flus jew gid, imma jista’ jkun imsejjes biex ihares jew jagħti għarfien għal jedd morali jew soggettiv, imbasta l-jedd invokat ma jkunx wiehed ipotetiku;

---

³ App Nru 621/01

ix) jekk azzjoni, ghalkemm tkun imsejsa fuq jedd ta' l-attur, tkun mahsuba biss biex tirreka hsara lill-imharrek bla ebda vantagg utli lill-attur tali azzjoni titqies bhala wahda llegali – azzjoni maghrufa fid-duttrina bhala wahda acta ad aemulationem – u titqies li fiha jkun jonqos l-interess guridiku mehtieg.”

Speċifikament dwar din l-eċċezzjoni, u fuq ordni tal-Qorti stess⁴, l-atturi ddikjaraw hekk⁵ –

“...ir-rikorrenti jissottomettu illi hadd minnhom ma accetta l-metodologija kif applikata mid-Dipartiment, u cioe' l-kalkolu ta' beneficcju ta' pensjoni tal-irtirar, stante li skont applikazzjoni li ffirmaw...jidher car illi l-esponenti talbu li jkun il-kapital li ghandu jigi ttrasferit lejn l-iskema tal-pensjonijiet tal-Unjoni Ewropea, u mhux pensjoni kif qed jinterpetaha d-Dipartiment.

Ir-rikorrenti Raymond Pisani, Christine Grixti, Joseph Pace, Carmela Zammit, Carmel Attard, Pierre Gerada, Anthony (sic) Andrew Amato Gauci u Anna Maria Attard Montalto accettaw li jsir it-trasferiment tas-somma li madankollu nfirmaw lid-Dipartiment li qed jaccettaw bil-kundizzjoni u taht il-pretest li rrikorrew ghal parir legali u qeghdin janalizzaw il-metodologija applikata, u li f'kaz ta' avarija ser ikunu qed jitolbu revizjoni tas-somma ndikata mid-Dipartiment. Ir-rikorrenti Peter Paul Borg u Sylvana Chiaruttini ghadhom ma ffirmawx l-applikazzjoni tat-trasferiment.”

Il-Qorti tinnota li dawn l-atturi pprezentaw l-applikazzjoni ffirmata minnhom permezz ta' liema ddikjaraw il-qbil tagħhom li jigu trasferiti d-drittijiet għall-pensjoni li akkwistaw mill-iskema tal-pensjonijiet lokali għal dik tal-pensjonijiet tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea.

Madankollu jirrizulta wkoll kemm mill-affidavits tagħhom kif ukoll mid-dokumenti prezentati minnhom li għalkemm huma kienu aċċettaw li jsir dan it-

---

⁴ Digriet tal-11 t'Awissu 2014 a fol 17

⁵ Nota a fol 26 para 4

trasferiment huma kienu għamli dan b'rizerva tant li kemm qabel u anke wara t-trasferiment tal-fondi minn Malta huma baqgħu għaddejjin bit-taħdidiet mad-Dipartiment u anke komplew ifittxu pariri legali peress li f'ebda hin ma qablu mal-metodu u l-kalkolu tal-ammont trasferibbli kif maħdum mid-Dipartiment. Jirrizulta wkoll li anke in vista ta' pressjoni li kienet bdiet issir mill-*Personnel & Management Office* (PMO) tal-Unjoni Ewropea sabiex jieħdu deċizzjoni dwar l-applikazzjoni tagħhom għat-trasferiment tad-drittijiet pensjonali tahom, huma ma setgħux jibqgħu jipprokrastinaw *ad eternum* biex jieħdu deċizzjoni u fil-fatt kien f'dawn iċ-ċirkustanzi li taw il-kunsens tagħhom għal tali trasferiment.

Għalhekk l-isfond tal-aċċettazzjoni ta' dawn l-atturi għat-trasferiment tad-drittijiet pensjonali tagħhom ma jistax jekwivali għal xi rinunzja tad-drittijiet tagħhom fir-rigward.

Konsegwentement il-Qorti tqis li **l-atturi kollha** għandhom l-interess ġuridiku meħtieġ għall-finijiet u effetti kollha tal-ligi sabiex imexxu 'l quddiem din il-kawza.

L-eċċezzjoni enumerata 2.10 qeghda għaldaqstant tiġi respinta.

B. PROVI

1. L-atturi prezentaw l-affidavits tagħhom. In vista tal-komunanza ta' uħud mid-dikjarazzjonijiet hemm magħmula u a skans ta' ripetizzjoni inutli l-Qorti tislet minnhom is-segwent i evidenza –

a. L-atturi huma kollha ċittadini Maltin u ilhom għal diversi snin jaħdmu fl-esteru mal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea;

b. Matul is-snin li kienu jaħdmu f'Malta huma kienu jhallsu l-kontribuzzjonijiet soċjali b'mod regolari;

c. Bħala ufficjali permanenti tal-Unjoni Ewropea jikkwalifikaw għal pensjoni maħruga mill-iskema pensjonali tal-Istituzzjonijiet Ewropej kemm il-darba jkunu taw tal-inqas għaxar snin ta' ħidma lill-istess istituzzjonijiet;

d. Huma għandhom l-intenzjoni li jirtiraw mix-xogħol mal-Istituzzjonijiet ewropej in kwistjoni ladarba jilħqu l-eta' tal-irtirar u m'għandhomx ħsieb li jirritornaw lura biex jaħdmu f'Malta;

e. B'hekk skont kif inhu dritt tagħhom a bazi tar-Regolamenti tal-Persunal tal-UE huma ddecidew li jitrasferixxu d-drittijiet pensjonali tagħhom minn Malta għall-Istituzzjonijiet Ewropej. Dan huwa possibbli bis-saħħa ta' arrangament li hemm fis-seħħ bejn il-Gvern Malti u dawn l-Istituzzjonijiet;

f. F'tali xenarju, ladarba d-drittijiet pensjonali tagħhom ikunu ġew trasferiti lejn l-iskema tal-Istituzzjonijiet Ewropej, l-atturi jkunu jistgħu jibdew jirċievu biss pensjoni mill-Istituzzjonijiet u mhux minn Malta. B'hekk il-kontribuzzjonijiet kollha li l-atturi jkunu ħallsu f'Malta matul is-snin kollha li ħadmu hawn, jiġu trasferiti u magħduda mal-kontribuzzjonijiet li huma prezentament qegħdin iħallsu lill-Istituzzjonijiet skont formula stabbilita mill-UE, tant sabiex mal-irtirar tagħhom mix-xogħol huma jibdew jirċievu pensjoni waħda li toħrog mill-UE;

g. L-atturi nsistew li bit-trasferiment tad-drittijiet pensjonali tagħhom lejn l-Istituzzjonijiet Ewropej huma mhumhiex qegħdin jirtiraw jew jieqfu mix-xogħol, kif qiegħed jinterpretat l-affarijiet id-Dipartiment konvenut, izda huma jippretendu li jitrasferixxu dak li kienu akkumulaw f'Malta sad-data tal-aħħar kontribuzzjoni li ħallsu lokalment. Qalu wkoll li tant huma ma rtirawx jew waqfu mix-xogħol illi huma għadhom fl-impjeg u fadlilhom diversi snin oħra sakemm jirtiraw. B'hemm huma se jkunu akkumulaw numru ta' snin ta' ħidma mal-UE;

h. L-atturi komplew jixhdu li wara li huma kienu għamlu talba uffiċjali lill-Istituzzjonijiet Ewropej sabiex isir dan it-trasferiment minn Malta huma baqgħu ma semgħu xejn għal hafna żmien iżda eventwalment ircevw offerta mingħand id-Dipartiment konvenut fejn kien indikalhom kemm ser ikun il-valur tat-trasferiment lejn l-iskema tal-UE;

i. L-atturi għaddew din l-ittra tad-Dipartiment lill-PMO tal-Unjoni Ewropea, biss dawn infurmawhom illi l-komunikazzjoni minn Malta suppost saret direttament lil dak l-uffiċċju li mbagħad kien jikkonverti ċ-ċifra trasferita a bażi tal-regola tal-iskema tal-pensjoni tal-UE;

j. Eventwalment l-atturi rċewew offerta mill-PMO fejn qalulhom li kienu kkomunikaw mal-awtoritajiet Maltin li minn naħa tagħhom irrededew il-figura trasferibbli 'l isfel u li jekk ma jistrasferixxux din l-aħħar ċifra riveduta kien jibqagħlhom id-dritt li jirċievu pensjon mensili minn Malta;

k. Għad-diskrepanza enormi bejn l-ewwel ċifra u t-tieni waħda, id-Dipartiment konvenut ma tax spjegazzjoni lill-atturi il-għala wasal għal dik id-deċizjoni. Intant il-PMO kien tahom terminu ta' żmien biex jirrispondu għal dik l-offerta bl-aċċettazzjoni jew ir-rifjut tagħhom;

l. Fil-perjodu sakemm skada t-terminu mogħti lilhom mill-MPO, l-atturi kkomunikaw mad-Dipartiment konvenut fejn mhux biss oġġezzjonaw għal din it-tieni ċifra iżda talbu wkoll spjegazzjoni għal kif l-istess Dipartiment wasal għaliha. Għalkemm id-Dipartiment kien irrisponda, baqa' ma tahomx spjegazzjoni il-għala inizjalment kien ikkalkula ċifra aktar għolja li mbagħad tnaqqset daqstant. Qalilhom li fuq pariri teknici u legali li ha, huwa kien qed japplika l-metodu korrett. Deher li fil-formola l-għdida applikata mid-Dipartiment ma kinux qed jiġu kkunsidrati numru ta' kontribuzzjonijiet li kienu għamlu l-atturi matul is-snin;

m. Minn dak iz-zmien, l-atturi hadu pariri legali kemm mis-servizzi legali tal-Unjoni Ewropea kif ukoll minn avukati f'Malta dwar il-pozizzjoni legali tagħhom;

n. Peress li huma baqgħu ma qablux mal-aħħar kalkolu li hareg bih id-Dipartiment konvenut talbu lil PMO biex jestendilhom it-terminu għax għalkemm huma kienu qed jaqblu mal-principju tat-trasferiment riedu aktar żmien sabiex jikkontestaw l-aħħar cifra offruta lilhom. Il-PMO aċċetta li jestendi t-terminu izda eventwalment huma ngħataw *ultimatum* biex jieħdu deċizzjoni dwar it-trasferiment peress li l-PMO kien gie nfurmat mid-Dipartiment konvenut li ma kienx fadallu pendenzi mal-atturi u għalhekk skont il-PMO ma kien hemm xejn x'itellifhom milli jieħdu deċizzjoni;

m. L-atturi nfurmaw lill-PMO li dan ma kienx il-kaz u li fil-fatt kienu għadhom jikkomunikaw mad-Dipartiment permezz tal-avukati tagħhom. Kwazi l-atturi kollha f'dak l-istadju, bil-barka tal-PMO, aċċettaw li jsir it-trasferiment tal-flus kif kalkolat mid-Dipartiment izda b'rizerva tad-dritt ta' xi beneficcji li jista' jirrizulta minn revizjoni tal-ammont magħmul mid-Dipartiment konvenut;

n. Fid-19 ta' Frar 2014, wara li kienu sfruttaw kull mezz iehor li kellhom quddiemhom, l-atturi prezentaw ittra ufficjali⁶ kontra d-Direttur konvenut et, liema ittra giet imwiegħba fit-3 t'April 2014⁷;

o. L-atturi nfurmaw lill-PMO kienu bdew proceduri legali kontra d-Dipartiment u meta raw li l-ittra responsiva tiegħu ma kinitx a sodisfazzjon tagħhom għax ma ndirizzatx it-talbiet u l-argumenti tagħhom ma kellhomx triq oħra ħlief li jifthu l-kawza odjerna sabiex jassikuraw li l-kontribuzzjonijiet li huma ħallsu f'Malta qabel ma telqu jaħdmu barra jigu kkunsidrati kollha u wkoll li ċ-ħifra

---

⁶ Fol 7-8

⁷ Fol 9

offruta u/jew il-metodologija applikata mid-Dipartiment ma tippregudikax id-drittijiet tagħhom inkluz drittijiet li jōhorgu mit-Trattati tal-Unjoni Ewropea.

2. L-atturi prezentaw ukoll numru sostanzjali ta' dokumenti sabiex jafferaw it-tezi tagħhom.

3. Xehed **Mark Musu'**, **Segretarju Permanenti fil-Ministeru tal-Familja u Solidarjeta' Soċjali**⁸ li qal li kien ilu jokkupa dik il-kariga mill-2013. Huwa kkonferma li peress li l-atturi huma mpjegati ma' Istituzzjonijiet Ewropej għandhom id-dritt li jitrasferixxu d-drittijiet pensjonali tagħhom hemmhekk.

Huwa spjega li l-punt tat-tluq f' dawn il-kazijiet huwa li meta l-impjegat jagħmel talba biex isir dan it-trasferiment il-kalkolu jsir daqs li kieku l-impjegat qed jirtira mill-impjeg tiegħu. Il-kalkoli jsiru a bazi tal-ligi Maltija. Taht din is-sistema l-Unjoni Ewropea stabbiliet zewg sistemi ta' kalkoli – l-*actuarial value* jew *surrender value*. Huwa l-Istat Membru koncernat li jrid jagħzel wiehed minnhom. Fil-kaz ta' Malta ma jistax isir użu mis-*surrender value* peress li dan ikun bazat fuq skemi ta' pensjonijiet li jkunu *funded*, li m'huwhiex il-kaz tad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali skont il-ligi Maltija. Għalhekk fil-kaz tal-atturi u persuni li jaqgħu f'kategorija simili, meta dawn jagħmlu talba għal trasferiment tad-drittijiet pensjonabbli tagħhom, id-Dipartiment japplika l-kalkoli a bazi tal-*actuarial value*. Sabiex sar dan l-eżercizzju d-Dipartiment ikkuntratta lil *Government Actuary's Dept* għewwa l-Ingilterra peress li f'Malta m'hawnx dipartiment bħalu.

Huwa kompla jispjega li l-kalkoli jridu jsiru fuq ċerti *projections* ez. tkabbir ekonomiku, *life expectancy*, rata ta' tkabbir tal-impjegati ecc. Il-Gvern Ingliż kien waqqaf dan it-tip ta' dipartiment li jagħmel dawn il-kalkoli. Sal-lum id-Dipartiment konvenut għadu jinqeda bis-servizzi ta' dan id-Dipartiment Ingliż.

---

⁸ Fol 196 et seq

Fil-kaz tal-atturi, a bazi tal-kalkoli li saru mill- *Government Actuary's Dept* tal-Ingilterra, id-Dipartiment konvenut trasferixxa somma flus skont l-istituzzjoni li fiha qed jaħdmu kull wieħed mill-atturi. Bħalissa l-ogħla pensjoni f'Malta tvarja bejn għaxart elef u ħdax il-elf Ewro. Hadd mill-atturi ma kien intitolat għal din it-tip ta' pensjoni għax m'għandhomx kontribuzzjoni sħiħa.

Ix-xhud kompla jgħid li kien fl-2012 li Malta bdiet tapplika din is-sistema ta' trasferiment ta' pensjonijiet għax qabel il-Gvern kien għadu ma ddeċidix xi triq ser jagħzel. Fil-fatt fl-2012 daħal fis-sehh Avviz Legali li jagħti l-possibilita' lil nies bħall-atturi jitolbu għat-trasferiment tad-drittijiet pensjonali tagħhom minn Malta għall-istituzzjonijiet fl-Unjoni Ewropea. Ikun hemm kazijiet fejn isir re-assessjar jekk ikun hekk meħtieġ fosthom għax jinstabu żbalji ta' tagħrif dwar id-dhul li jkollu l-applikant.

Mit-tagħrif li kellu x-xhud, tmienja mill-atturi kienu ffirmaw id-dikjarazzjoni sabiex id-Dipartiment konvenut jittrasferixxi s-somma likwidata ġewwa l-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea filwaqt li tnejn oħra m'acċettawx li jiffirmaw din id-dikjarazzjoni.

Huwa qal ukoll li wara li rċevew kontetazzjoni għall-kalkoli li kienu għamlu bħala Dipartiment kemm huwa kif ukoll rapprezentant ieħor telghu Brussell u Luxembourg u spjegaw lill-ħaddiema kif kienu ser jaħdmu f'dan il-kaz. Qal li meta wieħed jigi biex jikkalkula l-pensjoni trid taħdem il-medja tal-kontribuzzjonijiet li jkun ħallas persuna lid-Dipartiment, minn meta jkun beda jaħdem sal-eta' tal-pensjoni. Iċċara wkoll li għal dak li għandu x'jaqsam mal-kalkoli li jsiru mid-dipartiment tal-Ingilterra dawn jirreferu għas-snin minn meta jista' jirtira mpjegat sakemm ikun kalkolat bħala *life expectancy*. Għal dak li jirrigwarda d-Dipartiment tas-Sigurta' Socjali f'Malta l-kalkoli li jagħmlu jaslu sal-gurnata li hu baqa' mpjegat f'Malta; dment li hu siefer u mar jaħdem f'Istituzzjoni Ewropea huma ma jikkalkulawx il-perjodu sakemm jilhaq l-eta'

pensjonabbli għax f'dak il-perjodu hu ma kien qed jikkontribwixxi xejn lejn in-*National Insurance* tiegħu. Din il-proċedura kienu jsegwuha wkoll anke f'kaz ta' persuna li hadem f'Malta u ddecieda li ma jkomplix jaħdem. Sakemm jilhaq l-eta' pensjonabbli d-Dipartiment ma jistax jikkunsidrahom għal fini ta' kalkolu ta' pensjoni.

Ix-xhud spjega li hemm tlett perjodi – dawk li twieldu qabel l-1952, dawk li twieldu bejn l-1952-1961 u dawk li twieldu wara. F'kaz ta' persuna li twieldet bejn l-1952 u l-1961 il-medja ta' kontribuzzjoni tinhadem a bazi tal-ahhar 25 sena li fuqhom ikun hallas kontribuzzjonijiet u l-ahhar ghaxar snin ikunu qabel ma' lahaq l-eta' pensjonabbli. Imbagħad jinhareg il-*weighted average* fuq iż-żewg perjodi. Dawn jinqasmu fi tnejn u r-rizultat huwa l-*contribution average* li a bazi tiegħu tinhadem il-pensjoni.

F'xhieda ulterjuri⁹ x-xhud kompli jispjega kif jinhadem l-*actuarial value* u qal li l-mument li jieħdu in kunsiderazzjoni huwa meta l-atturi ressu l-applikazzjoni. Mistoqsi biex jispjega x'kienet ir-raguni li l-atturi rċivew aktar minn kalkolu wiehed mingħand id-Dipartiment u d-diskrepanza kienet waħda sostanzjali huwa qal li kien hemm żball amministrattiv fil-mod kif inhadem id-dhul pensjonabbli.

Qal ukoll li meta wiehed jiġi biex jagħmel l-istima għal fini ta' trasferiment bħal ma hu l-kaz tal-atturi, il-persuna tigi meqjusa u mqabbla ma' xi hadd li ser jieqaf jikkontribwixxi fis-sistema tal-pensjoni ta' pajjizna. Mistoqsi mid-difensur tal-atturi il-għala l-kalkolu mid-Dipartiment sar kif sar galadarba dawn il-persuni mhumhiex strettament ser jirtiraw mix-xogħol iżda ser jibqgħu jaħdmu fl-esteru, x-xhud wiegeb li l-kalkolu sar korrettement il-għaliex effettivament l-atturi waqfu jikkontribwixxu fis-sistema ta' Malta għax qed jaħdmu f'Istituzzjoni tal-Unjoni Ewropea u qegħdin jikkontribwixxu fiha.

---

⁹ Fol 204 et seq

Qal ukoll li d-Dipartiment applika l-gwida moghtija fir-rapport tal-*Actuary's Department* tal-Ingilterra. Spjega wkoll li kull meta d-Dipartiment spjega lill-Kummissjoni Ewropea l-mudell li qed jaħdmu bih Malta din qatt ma sabet xi oggezzjoni.

Ix-xhud ikkonferma li l-Avviz Legali 17/2012 daħal għax sa dak iż-żmien il-ligi tagħna ma kinitx tippovdi għal tipi ta' trasferiment ta' drittijiet pensjonabbli bħal dak mitlub mill-atturi. Sussegwentement l-Avviz Legali reġa' gie emendat iżda ċaħad li dawn l-emendi ma kinux relatati ma' u lanqas kellhom ebda rilevanza għad-diskussjonijiet li d-Dipartiment kien qed ikollu mal-atturi f'dik l-epoka.

Ix-xhud kompli jgħid li r-Regolament 883/04 ma jaħsibx għat-tip ta' trasferimenti bħal dak mitlub mill-atturi iċda jirregola materja li ttrigwarda aggregazzjoni ta' perjodi ta' assigurazzjoni, kontribuzzjonijiet jew *working residence* għal haddiema li jmorru jaħdmu fi Stat Membru iehor tal-Unjoni Ewropea. F'dawk il-kazijiet issir aggregazzjoni tal-perjodi li jkunu saru f'aktar minn pajjiż membru wieħed u effettivament meta l-haddiem jilhaq l-eta' tal-irtirar fl-Istat membru konċernat dan jirċievi pensjoni a proporzjon tal-perjodu li jkun hadem jew ikkontribwixxa f'pajjiż membru A diviz bit-total taz-zewg pajjizi (jew aktar skont il-kaz).

Ix-xhud baqa' jisħaq li l-kaz tal-atturi huwa differenti minn dak appena spjegat għax bit-trasferiment tal-fondi huma jkunu qegħdin ikabbru l-kumulu ta' nvestment fl-iskema tal-istituzzjoni li jkunu qed jaħdmu fiha. Fakkar ukoll li persuna tista' ma tilhaqx l-eta' tal-irtirar għax tmut qabel u allura t-trasferiment li jkun qed jagħmel il-Gvern huwa bazat fuq stima ta' pensjoni skont il-kontribuzzjonijiet li l-persuna tkun ikkontribwiet u ħallset bil-quddiem.

Is-sur Musu' ta wkoll dettalji dwar kif taħdem is-sistema tal-*weighted average*.

4. Id-Dipartiment konvenut esebixxa wkoll ir-rapport redatt mill-**Government Actuary's Department tal-Ingilterra tat-28 ta' Lulju 2011** intestat "*Factors and instructions for calculating transfer payments from the Maltese pension system into the Communities Pension Scheme*"¹⁰ li jispjega l-metodologija għall-kalkolu tas-somma ekwivalenti li kellha tiġi trasferita lejn il-fond tal-istituzzjonijiet ewropej rispettivi;

5. Xehed **Vincent Marmara'**, **statista nkarigat mill-atturi**¹¹ biex ihejji rapport tekniku biex jissostanzja t-teżi tal-atturi dwar il-metodu u l-kalkolu tal-ammonti trasferibbli minn Malta lejn dawn l-istituzzjonijiet. Ix-xhud spjega li t-*transfer* formula qasamha fi tlett biċċiet. L-ewwel parti hija fejn wiehed jikkalkula proporzjon ta' kemm għadda żmien mill-aħħar għeluq żmien il-persuna; it-tieni parti huwa l-*actuarial factor* (li l-matematika ta' kif ġie kalkulata mhux kontestat) u t-tielet stadju jgħaqqad iż-żewġ partijiet ta' qabel fejn tiġi kkalkulata l-pensjoni annwali li persuna huwa eliġibbli għaliha. Spjega li dak li l-atturi jippretendu huwa li jitransferixxu l-ammont li huma ħallsu għall-pensjoni sa issa mill-NI għax għadhom qegħdin jaħdmu. Il-formula kif maħduma mix-xhud tikkalkula kemm huwa l-ammont kollu f'salt ta' pensjoni li jistgħu jieħdu dawn il-persuni u cioè' l-ammont li qed jistransferixxu kollu kemm hu a bazi ta' kif inhi illum il-gurnata imma tiegħu in konsiderazzjoni l-bolol li għad iridu jħallsu.

Ir-rakkomandazzjoni ta' dan ix-xhud fir-rapport tiegħu hija din¹² -

---

¹⁰ Fol 224 et seq

¹¹ Fol 245 et seq

¹² Fol 267

“...this report is proposing that the above equation needs to be amended in a way so as to calculate their capital saved pension amount only from their accumulated National Insurance (using the portion which is allocated due to their pension), and not taking into account their expected pensionable age.

Hence, the above equation and more specifically, PA and P (as defined above) need to be amended in a way that takes into account the employees' last year of employment and the number of years in which they were accumulating and saving for their pension. Thus, 'earliest permitted pension age' needs to be omitted and to be modified in a way to take into account the proposed suggestions.”

6. Xehed **Derek Coulthard, ex-impjegat tac-Civil fl-Ingilterra mressaq mid-Dipartiment konvenut**¹³. Hu għamel karrera sħiħa jaħdem mad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali Ngliz. Fl-2007 pajjizu għadda l-legislazzjoni meħtiega biex ikun jista' jibda jsir it-trasferiment tad-drittijiet pensjonabbli ta' haddiema li jkunu jaħdmu ma' istituzzjonijiet ewropej jekk huma jitolbu li dan isir. Għal tlett snin hu kien involut fit-taħdidiet bilaterali li kienu saru fir-rigward u kien anke jaħdem fit-taqsimha li tiegħu kienet ix-xogħol relatat ma' dawn it-trasferimenti. Qal li d-Dipartiment tagħhom kien offra assistenza fejn tidhol il-metodologija tat-trasferimenti lil diversi stati membri oħra inkluż Malta fejn huwa gie anke diversi drabi f'pajjizna biex jagħti konsulenza dwar il-materja.

Ix-xhud saħaq li huwa l-Istat membru li għandu d-diskrezzjoni jagħzel liema sistema juża u ċioe' dik bazata fuq l-actuarial value jew le.

Huwa qal ukoll li kuntrarjament għal dak argumentat mill-atturi, r-regolament 883/04 m'għandu x'jaqsam xejn ma sitwazzjonijiet simili għall-kaz odjern peress li dak ir-regolament jipprovdi għall-ko-ordinazzjoni bejn id-diversi sistemi nazzjonali tal-pajjiżi membri mentri s-sistema tal-UE mhijiex sistema

---

¹³ Fol 271 et seq

nazzjonali. In kontro-ezami huwa stqarr li kien relattivament infurmat dwar il-ligi Maltija u dan sabiex kien f'qagħda li jaħdem mal-kollegi Maltin fl-implimentazzjoni tar-regolamenti tal-Ewropa partikolarment dawk marbutin mal-pensjonijiet. Fost oħrajn huwa rrisponda wkoll domandi dwar il-kalkolu kif pretiz mill-atturi.

7. Xehed **Malcolm Scicluna, Direttur tat-taqsimat tar-relazzjonijiet internazzjonali tad-Dipartiment konvenut**¹⁴. Huwa jieħu hsieb kull aspett ta' relazzjonijiet internazzjonali li għandu x'jaqsam ma' sigurta' soċjali nkluz ir-regolamenti u d-direttivi tal-Unjoni Ewropea. Huwa sostna li l-pożizzjoni tad-Dipartiment hija li r-Regolament li japplika għall-haddiema li jmorru jaħdmu mal-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea huwa t-259/68 mhux l-883/04 kif indikat mill-atturi. Dan għaliex ir-Regolament 883/04 japplika għal meta haddiem ikun mar jaħdem fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea u jkun qed jikkontribwixxi fi skema ta' sigurta' nazzjonali ta' dak l-istess Stat. Izda fil-kaz ta' haddiema li jkunu qed jaħdmu mal-istituzzjonijiet Ewropej, għalkemm fizikament ikunu qegħdin il-Belgju jew il-Lussemburgu huma m'humhiex qed jikkontribwixxu lejn l-iskema nazzjonali ta' dawk il-pajjizi izda qegħdin jikkontribwixxu għall-iskema tal-istituzzjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea. Li kieku r-regolament 883/04 japplika għal haddiema bħall-atturi kieku ma jkunx hemm element ta' trasferiment ta' drittijiet għax ir-regolament 883/04 ma jipprovdix għal tali trasferiment.

Ix-xhud esebixxa wkoll korrisondenza mibghuta mill-Kummissjoni Ewropea li tindika liema regolamenti huma applikabbli għal cirkustanzi bhal dawk tal-atturi¹⁵. Huwa esebixxa anke guriprudenza in materja u dokumentazzjoni oħra rilevanti.

---

¹⁴ Fol 49 u fol 294 et seq

¹⁵ Fol 305 et seq

Huwa rrikonoxxa li d-Dipartiment konvenut kien ha ċertu żmien sakemm ipproċessa l-applikazzjonijiet tal-atturi għat-trasferiment għax fl-epoka li dawn kienu ġew sottomessi ma kienx għad hemm l-istrutturi amministrattivi legali u amministrattivi neċessarji fis-seħħ biex isir l-eżerċizzju rikjest. Pero' mbagħad meta s-sistema bdiet topera l-Gvern kien hallas l-imgħaxijiet lill-applikanti għal dan id-dewmien.

Ix-xhud saħaq li d-Dipartiment applika l-provvedimenti tal-liġi tas-Sigurta' Soċjali mingħajr diskriminazzjoni u ma jistax joqgħod japplika s-suggerimenti li jsiru mingħand il-klijenti għax kieku jispiċċaw b'metodologiji differenti għal kull wieħed.

Ikkunsidrat:

Kif jirrizulta mill-applikazzjonijiet rispettivi għat-trasferiment tad-drittijiet għall-pensjoni prezentati mill-atturi¹⁶, tali talba tressqet a tenur tar-Regolamenti tal-Persunal għall-Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea u l-Kundizzjonijiet tal-Impjeg applikabbli għall-agenti l-oħra tal-Unjoni Ewropea (Nru 259/68 kif emendati minn żmien għal żmien).

Huwa paċifiku li l-atturi kollha huma uffiċjali tal-Unjoni Ewropea u għalhekk koperti fid-definizzjoni ta' "*Uffiċjal tal-Komunitajiet*" indikata fl-ewwel artikolu tar-Regolamenti msemmija. Peress li a tenur tal-artikolu 77(8) uffiċjal li jkun ta mill-anqas 10 snin servizz għandu jkun intitolat għal pensjoni ta' l-irtirar, l-atturi, li kollha taw servizz itwal mill-perjodi msemmi huma eligibbli għal tali pensjoni.

L-Anness VIII tar-Regolament jirregola l-iskema tal-pensjoni, fl-artikolu 11 (2) tiegħu jipprovdi hekk -

---

¹⁶ A fol 28 fost oħrajn

“2. Uffiċjal li jidhol fis-servizz tal-Komunitajiet wara:

— li jitlaq mis-servizz ta’ amministrazzjoni tal-gvern jew ta’ organizzazzjoni nazzjonali jew internazzjonali; jew

— li jsegwi attività f’kapaċità ta’ impjegat jew ta’ għal rasu;

għandu jkun intitolat meta jkun stabbilit li ħallas lill-Komunitajiet jew l-ekwivalenza attwarjali jew il-valur tar-redenzjoni b’rata fissa tad-drittijiet tal-pensjoni ta’ l-irtirar akkwistati bis-saħħa tat-tali servizz jew attivitajiet.

Fit-tali każ l-istituzzjoni li fiha jservi l-uffiċjal għandha, wara li tikkunsidra l-grad tiegħu ma’ l-istabbiliment, tistabbilixxi n-numru ta’ snin tas-servizz tal-pensjoni li għandu jkun ikkreditat bihom taħt l-iskema tal-pensjoni tiegħu stess dwar il-perjodu ta’ qabel tas-servizz, fuq il-bażi ta’ l-ammont ta’ l-ekwivalenza attwarjali jew is-somom li thallsu lura kif imsemmi qabel.”

Kif jindika l-istess Regolament –

“This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.”

Huwa minnu li fil-mument li l-atturi ressqu l-applikazzjoni tagħhom għat-trasferiment tad-drittijiet pensjonabbli tagħhom ma kienx hemm qafas legali u amministrattiv fis-seħh. Izda tenut kont il-kumplessita’ ta’ tali sistema anke biex tithaddem - liema kumplessita’ bid-diffikultajiet kollha tagħha giet riskontrata anke minn pajjizi bħall-Ingilterra li kienet ilha snin twal membru fl-Unjoni Ewropea (kif irrizulta mix-xhieda) – huwa plawsibbli u aċċettabbli li jgħaddi ċertu żmien sakemm jiġi stabbilit u mhaddem il-mekkanizmu kollu fir-rigward. Kif fil-fatt ġara fil-każ ta’ Malta. Izda ġialadarba kif irrizulta mill-provi l-Istat Malti ħallas lill-applikanti Maltin, ergo l-atturi, l-imgħaxijiet akkumulati għad-dewmien sakemm ġew proċessati l-applikazzjonijiet tagħhom, kwalunkwe

pregudizzju li setgħu sofrew l-atturi fil-frattemp ġie sanat u għalhekk ma hemm ebda hteġa li l-Qorti tiddilunga dwar dan il-punt.

M'hemm ebda dubju li l-punt ta' kontestazzjoni f'din il-kawza huwa l-metodologija mhaddma mid-Dipartiment konvenut fl-ipproċessar tat-talba għat-trasferiment tad-drittijiet pensjonabbli tal-atturi. L-atturi nfatti jargumentaw illi t-tħaddim tal-formola adottata mill-Istat hija ta' pregudizzju għalihom għax huma la qed jirtiraw bl-eta' u lanqas jieqfu mill-ħajja lavorattiva tagħhom. Il-pretensjoni tagħhom hi li *“għandhom jitqiesu bhala klassi differenti minn persuni ohra li jippretendu bi dritt li fil-futur jircievu pensjoni mensili wara li jagħlqu l-eta' tal-irtirar”*¹⁷.

Naturalment kemm il-metodologija użata mid-Dipartiment fil-konfront tal-atturi għat-trasferiment tas-somma ekwivalenti għad-dritt pensjonabbli kif ukoll il-metodologija tal-kalkolu kif pretiza li tithaddem mill-atturi ġew it-tnejn estensivament spjegati mill-partijiet fil-provi mressqa minnhom, sintezi ta' liema diga' ġiet riprodotta dettaljatament mill-Qorti.

Jinghad *in primis* li l-Qorti kienet speċifikatament ordnat lill-atturi sabiex jindikaw *“a bazi ta' liema provvedimenti tal-ligi qeghdin isostnu li għandha tapplika l-metodologija proposta minnhom”*¹⁸. Fir-risposta tagħhom¹⁹ l-atturi baqgħu ma tawx tali ndikazzjoni; ikkritikaw biss il-provvedimenti tal-ligi applikati fil-konfront tagħhom mid-Dipartiment u rreferew mill-ġdid għall-metodologija proposta minnhom.

Bħala punt ta' partenza fir-rigward jiġi sottolineat li hija prerogattiva assoluta tal-Istat konċernat li jagħzel liema sistema jrid iħaddem biex jottepra ruħu mal-obbligi mposti mir-regolament 259/68 kif emendat. Dan purche' jiġu rispettati n-natura u l-prinċipji li jirregolaw is-sistema tal-pensjoni tal-Istat in

¹⁷ Nota ta' sottomissjonijiet tal-atturi a fol 329

¹⁸ Digriet tal-11 t'Awissu 2014 a fol 17

¹⁹ Fol 25

kwistjoni. Inghad hekk fil-kaz **Radek Casta vs Ceska sprava socialniho zabezpeceni deciz fil-5 ta' Dicembru 2013 mill-Qorti tal-Gustizzja tal-Unjoni Ewropea -**

“30It should be noted with regard to the various national rules that the European Union legislator did not intend, by Article 11(2) of Annex VIII to the Staff Regulations, to harmonise the various national provisions in the field of pensions, which are characterised by a great diversity and complexity (see Commission v Luxembourg, paragraph 21). Moreover, as was stated by the Advocate General in point 43 of his Opinion, it follows from Article 48 TFEU and Article 153(4) TFEU that the right of the Member States to define the fundamental principles of their social security systems is recognised by European Union law.

31It follows that the Member States enjoy broad discretion in adopting their national legislation implementing Article 11(2) of Annex VIII to the Staff Regulations.

32This is most particularly so in the case of the Member States' method for determining the amount of the capital value of pension rights acquired in the national scheme and intended to be taken into account by the European Union pension scheme. That method must, however, be established in accordance with the nature of the principles and rules governing their pension system.”

L-Istat Malti għazel is-sistema tal-actuarial value u b'Avviz Legali 17 tal-2012 kif sussegwentement emendat b'Avviz Legali iehor 61 tal-2013 għamel il-ligi sussidjarja 318.22 intitolata **Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Pensjonijiet Imhallsa taht l-Att dwar is-Sigurta' Socjali.**

Ir-regolament 1 (3) tiegħu jiddeskrivi l-għan tagħhom li huwa dan –

“L-għan ta' dawn ir-regolamenti hu sabiex persuni impjegati bhala ufficjali u impjegati ohra tal-istituzzjonijiet u korpi tal-Unjoni jkunu jistgħu japplikaw biex ikollhom id-drittijiet ta' beneficcju tagħhom akkumulati kif hemm fit-Taqsima V tal-Att, trasferiti mill-kont jew fond tas-sigurtà nazzjonali tagħhom fl-iskema tal-UE.”

Minn dak li rrizulta mill-provi, in kwantu l-atturi kollha twieldu bejn l-1952 u l-1961 gie applikat fil-konfront tagħhom **l-artikolu 53 (3) tal-Kap 318 tal-Ligijiet ta' Malta** li jgħid hekk -

“Għall-finijiet ta’ dan l-artikolu, fil-każ ta’ persuna mwielda fil-31 ta’ Diċembru 1961 jew qabel u b’seħħ mit-22 ta’ Jannar 1979, fil-kalkolu tal-medja ta’ kontribuzzjonijiet fis-sena kif imsemmi fis-subartikolu (1), il-medja fis-sena tal-kontribuzzjonijiet li tkun relatata mal-aħħar għaxar snin konsekuttivi kif imsemmi fil-paragrafu (a) tal-proviso għall-imsemmi subartikolu (1) u l-medja tal-kontribuzzjonijiet fis-sena li tkun relatata mas-snin minnufih qabel l-imsemmija l-aħħar għaxar snin konsekuttivi, għandhom ikunu kalkolati separatament, u l-medja ta’ dawn iż-żewġ medji fis-sena tikkostitwixxi l-medja tal-kontribuzzjonijiet fis-sena li skont dan l-Att hi meħtieġa għall-fini tal-għoti tal-Pensjoni ta’ Żewġ Terzi.”

Dan il-kalkolu wassal għalhekk għall-pensjoni li kienu kkwalfikaw għaliha l-atturi odjerni li kieku dawn jasal sal-eta’ tal-irtirar f’Malta. Imbagħad a tenur tar-**regolament 6 (1) tal-Legislazzjoni Sussidjarja** msemmija -

“L-ekwivalenti ta’ flus kontanti tad-drittijiet trasferibbli tat-trasferent għandu jigi kalkulat u verifikat b’dak il-mod li jista’ jigi approvat minn, jew f’isem, id-Direttur wara li ssir analizi attwarja.”

Dan il-kalkolu sar a bazi tal-formola suggerita fir-rapport tal-*Government’s Actuary Dept* tal-Ingilterra kif irrizulta mix-xhieda.

Issa l-Qorti wara li analizzat il-pozizzjonijiet rispettivi tal-partijiet dwar il-metodologija użata mid-Dipartiment konvenut tasal għall-konkluzjoni li dik imħaddma mid-Dipartiment hija l-waħda korretta. Dan għas-segweni ragunijiet-

1. Huwa paċifiku li f’Malta tithaddem is-sistema tal-*pay-as-you-go* ergo l-kontribuzzjonijiet soċjali li jagħmel kull haddiem f’perjodu ta’ żmien ikun qiegħed jagħmel tajjeb għall-pensjonanti ta’ dak il-perjodu. **Mela l-haddiema**

mhumhiex qeghdin jinvestu l-kontribuzzjonijiet soċjali li jagħmlu għall-pensjoni personali tagħhom *per se*;

2. Kif inhuwa rikonoxxut mill-kazistika Ewropea stess, f'guri dizzjonijiet fejn tithaddem tali sistema, il-valur kapitali tad-drittijiet pensjonabbli ma jikkorrispondix mal-ammont totali ta' kontribuzzjonijiet tas-sigurta' soċjali mħallsa għan-nom tal-individwu. Kif ingħad fil-kaz ta' **Radek Casta** citat aktar 'il fuq –

“33In general, the Member States have the option of establishing, in particular, a funded pension scheme providing old-age pensions proportional to contributions or, on the other hand, a scheme based on a certain degree of solidarity, which envisages that pensions paid in the context of such a scheme are not necessarily proportionate to contributions.

34It is apparent from the order for reference that, in the national pension system at issue in the main proceedings, the amounts of the pensions to which retired persons are entitled are calculated by applying a formula which takes account of the total period of contribution to old-age insurance and the levels of income, although in the latter case in a manner that is markedly degressive. In that system, it is true that a higher income gives the right to a higher pension, but amounts over and above certain income limits are taken into account only on a reduced basis.

35In such a pay-as-you-go system which is strongly based on solidarity, it is clear that the capital value of acquired pension rights does not correspond to the total contributions paid by the employer to his employee with respect to the latter's old-age insurance.”

3. Kif diġa' ingħad l-obbligu tal-Istat fir-rigward tal-mertu in ezami kif rikjest mill-Unjoni Ewropea huwa li jkunu rispettati n-natura u l-principji li jirregolaw is-sistema tal-pensjoni tal-Istat in kwistjoni. Huwa għalhekk ben gustifikat l-Istat Malti li l-metodologija tal-kalkolu tad-dritt pensjonali ta' applikanti fis-sitwazzjoni tal-atturi tkun simili għal dik użata għad-dritt pensjonali tal-haddiema li jibqgħu jaħdmu f'Malta. Jiġi sottolineat ukoll li wara kollox l-atturi ma baqgħux ihallsu kontribuzzjonijiet f'Malta u għalhekk la bit-trasferiment tal-

fondi lejn l-Istituzzjonijiet Ewropej huma kienu qegħdin jittterminaw kwalunkwe rabta mas-sistema ta' pajjizna huwa ġust li huma jiġu ekwiparati mal-kategorija ta' haddiema li għalkemm ikunu baqgħu f'Malta ikunu huma wkoll ser jaqtgħu ir-rabta tagħhom milli jhallsu kontribuzzjonijiet (anke jekk għal raguni differenti u ċioe' għax ser jirtiraw mix-xogħol);

4. B'hekk fil-fehma tal-Qorti l-atturi u haddiema fl-istess kategorija tagħhom b'ebda mod ma jistgħu jitqiesu li qegħdin jiġu pregudikati jew żvantaggjati mill-Istat Malti. Anzi kien ikun fil-kaz li l-atturi jiġu trattati b'mod differenti minn haddiema oħrajn f'Malta li wkoll jieqfu jhallsu l-kontribuzzjonijiet soċjali li kienet tiskatta d-diskriminazzjoni;

Dawn il-kunsiderazzjonijiet iwasslu lill-Qorti għall-konkluzjoni li l-pretensjonijiet attriċi huma nfondata. Għall-istess ragunijiet il-proposta mressqa mill-istatista Dr Vincent Marmara' għan-nom tal-atturi taqa' wkoll in kwantu hija bazata fuq il-metodologija proposta mill-istess atturi għall-kalkolu tad-drittijiet pensjonabbli trasferibbli.

Jingħad ukoll li għalkemm mill-atti jirrizulta li għal dawk li huma kalkoli magħmula mid-Dipartiment konvenut is-somma trasferibbli ġiet riveduta 'l isfel fil-kaz ta' uħud mill-atturi, ma nġiebet ebda prova li turi li kien hemm xi raguni oħra għajr għal nuqqas amministrattiv fil-kalkoli. Il-metodologija pero' baqgħet dejjem l-istess.

Magħmula dawn l-osservazzjonijiet imiss issa jiġi trattat l-argument l-ieħor tal-atturi u ċioe' li l-metodologija użata mid-Dipartiment a bażi tal-liġi Maltija tikser id-dispozizzjonijiet tar-Regolamenti tal-Unjoni Ewropea.

Hija l-fehma tal-Qorti li dan mhux il-kaz.

i. Trattat għall-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

L-atturi jargumentaw li bl-aġir tad-dipartiment konvenut fil-konfront tagħhom jimpedixxi l-moviment hieles tal-persuni fl-Unjoni Ewropea skont **l-artikolu 45 tat-Trattat għall-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE)** li filwaqt li jiggarrantixxi l-moviment hieles ta' persuni fl-Unjoni Ewropea jinkludi d-dritt fis-sub-paragrafu (a) li, mingħajr pregudizzju għall-limitazzjonijiet ġustifikati minhabba ordni pubbliku, sigurta' pubblika u saħħa pubblika, jaççetta offerti ta' mpjeg li jkunu saru. Izda kif diga' stabbiliet il-Qorti, l-aġir tad-Dipartiment konvenut fit-tħaddim tal-metodologija minnu wżata ma tissarrafx f'diskriminazzjoni kontra l-atturi peress li huma qed jiġu trattati bl-istess mod ta' haddiema oħra f'Malta li bħalhom jieqfu jhallsu l-kontribuzzjonijiet (meta jirtiraw bl-eta') u dan fid-dawl tal-prinċipji tas-sistema nazzjonali tal-pensjonijiet. Infatti kif kompli jinghad fil-kaz ta' **Radek Casta** -

“36. If the calculation of the capital value of pension rights stems logically from the nature, principles and rules of the pension system in force in a Member State, the consistency of that method with European Union law cannot be called into question. It is only in the case in which the method for calculating that capital significantly diverges, to the advantage or disadvantage of the official, from the nature of the principles and rules of the national pension system that the legislation of the Member State concerned is likely to constitute a barrier to the free movement of workers guaranteed by Article 45 TFEU or to infringe the obligations provided for in Article 4(3) TEU.”

ii. Trattat tal-Unjoni Ewropea

L-atturi jiççitaw ukoll ksur tal-**artikolu 4 (3) tat-Trattat tal-Unjoni Ewropea (TUE)** li jgħid hekk -

“Skond il-prinċipju tal-koperazzjoni leali, l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom, f'rispett reċiproku sħiħ, jgħinu lil xulxin fit-twettiq tal-kompiti li johorġu mit-Trattati.

L-Istati Membri għandhom jieħdu kull miżura ġenerali jew partikolari xierqa sabiex jassiguraw li l-obbligi li joħorġu mit-Trattati jew li jirriżultaw mill-atti ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni jitwettqu.

L-Istati Membri għandhom jgħinu lill-Unjoni sabiex twettaq il-kompiti tagħha u joqogħdu lura minn kwalunkwe miżura li tista' tqiegħed f' periklu l-kisba ta' l-objettivi ta' l-Unjoni.”

Kif ingħad mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-kaz *Slowakische Republik vs Achmea BV tas-6 ta' Marzu 2018*²⁰ -

“Id-dritt tal-Unjoni huwa għaldaqstant ibbażat fuq il-premessa fundamentali li tipprovdi li kull Stat Membru jikkondividi mal-Istati Membri l-oħrajn kollha, u jirrikonoxxi li dawn jikkondividu miegħu, sensiela ta' valuri komuni li fuqhom hija bbażata l-Unjoni, kif jippreċiża l-Artikolu 2 TUE. Din il-premessa timplika u tiggustifika l-eżistenza tal-fiduċja reċiproka bejn l-Istati Membri firrikonoxximent ta' dawn il-valuri u, għalhekk, fl-osservanza tad-dritt tal-Unjoni li jimplementahom. Huwa preċiżament f'dan il-kuntest li l-Istati Membri, b'mod partikolari, bis-saħħa tal-prinċipju ta' kooperazzjoni leali stabbilit fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 4(3) TUE, huma responsabbli sabiex jiżguraw, fit-territorji rispettivi tagħhom, l-applikazzjoni u l-osservanza tad-dritt tal-Unjoni u sabiex jieħdu, għal dan l-għan, kull miżura ġenerali jew partikolari xierqa sabiex jiżguraw li jitwettqu l-obbligi li joħorġu mit-Trattati jew li jirriżultaw mill-atti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni [Opinjoni 2/13 (Adeżjoni tal-Unjoni għall-KEDB), tat-18 ta' Diċembru 2014, EU:C:2014:2454, punti 168 u 173 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata].”

Skont l-atturi l-kalkolu kif sar mid-Dipartiment pregudikahom u għalhekk huwa vjolattiv ta' dan l-artikolu tat-Trattat. Izda għal darb' oħra l-Qorti tqis li dan mhuwieħ il-kaz. Huwa ovvjament konċess li l-Istati Membri b'rispett sħiħ lejn

²⁰ C-284/16, para 34

dan l-artikolu għandhom josservaw il-prinċipju tat-trattament ugwali fil-pajjiż, iżda għar-ragunijiet imsemmija diġa' dan hu proprju dak li ġara fil-kaz tal-lum. Inolte, kif konfermat anke fil-kaz ta' **Radek Casta**, il-fatt waħdu li s-somma trasferita mill-Istat Malti lejn il-fond tal-Istituzzjonijiet Ewropej fir-rigward tal-atturi ma tikkorrispondix mas-somma ta' kontribuzzjonijiet imħallsa minnhom f'Malta xorta ma jwassalx għall-ksur tal-artikolu 4 (3) tat-TUE. Il-Qorti qalet hekk fil-kaz imsemmi -

“In those circumstances, the answer to Question 2 is that Article 11(2) of Annex VIII to the Staff Regulations and Article 4(3) TEU must be interpreted as not precluding application of the method for calculating the capital value of pension rights acquired earlier, such as that defined in Czech law, even where that method results in the amount of capital to be transferred into the European Union pension scheme being set at a level of not even half the amount of the contributions paid by the official and his former employer into the national pension scheme.”

Inolte u b'riferenza għall-kaz kwotat mill-atturi **Aliny Wojciechowski vs Office national des pensions (ONP)** citat mill-atturi l-Qorti tinnota li hemm distinzjoni netta bejn iċ-ċirkustanzi ta' dak il-kaz u l-fattispecje li għandha quddiemha l-Qorti llum. Il-kuntest hemm kienet liġi li tipprevedi li meta haddiem, li qabel kien jikkontribwixxi għall-iskema tal-pensjoni tal-Belġju, kien jaċċetta mpjieg ma' xi Istituzzjoni tal-Unjoni Ewropea, proprju minhabba f'dik l-għazla huwa kien jirriskja li jitlef id-dritt innifsu li jibbenefika mill-iskema ta' pensjoni tal-irtirar, liema benefiċċju kien ikun disponibbli għalih li kieku huwa m'aċċettax l-impjieg mal-Istituzzjoni Ewropea. Fatt li ma jirrizultax fil-kaz odjern u għalhekk il-kunsiderazzjonijiet li saru minn dik il-Qorti fl-ambitu tal-artikolu 4 (3) tal-TUE ma jsibux applikazzjoni għall-kaz odjern.

iii. Regolament 883/04 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Kordinazzjoni ta' sistemi ta' sigurta' socjali

L-atturi jsostnu li l-għanijiet ta' dan ir-Regolament japplikaw għalihom fis-sens li billi l-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea ukoll għandhom skema tagħhom, bħalma hija dik ta' Stat Membru individwali, l-Istituzzjonijiet tal-UE jieħdu sura ta' *'Stat Membru'* għall-finijiet tar-regolament. Isegwi fil-fehma tagħhom li la dan ir-Regolament jitratta speċifikatament il-koordinament tal-aggregazzjoni tal-perjodi tax-xogħol japplika għalhekk anke għal haddiema li emigraw minn Stat Membru u marru ma Istituzzjoni Internazzjonali.

Il-Qorti tinnotta li **l-artikolu 2 (1) ta' dan ir-Regolament** jghid hekk -

“Dan ir-Regolament għandu japplika għal ċittadini ta' Stat Membru, persuni minghajr Stat u refuġjati li għandhom ir-residenza tagħhom fi Stat Membru li huma jew li kienu suġġetti għal-legislazzjoni ta' Stat Membru jew ta' aktar minn Stat Membru wiehed, kif ukoll għall-membri tal-familji tagħhom u għas-superstiti tagħhom.”

Dwar dan ir-Regolament insibu li²¹ -

“It lays down common rules to protect social security rights when moving within the EU (as well as Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland).

It recognises that EU countries decide on aspects such as the beneficiaries of their social security systems, levels of benefits and eligibility conditions.

This regulation on the coordination of social security systems does not replace national systems by a single European system.

[....]

Beneficiaries

---

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=legisum:c10521>

All EU nationals (and their families) who are covered by the social security legislation of an EU country can benefit from these coordination rules. They apply to employees and self-employed people, civil servants, students and pensioners, but also to people who are unemployed, not yet working or no longer working.

The rules also apply to non-EU nationals and their family members who reside legally in the EU.”

Izda kif ser jinghad, dan ir-regolament ma jkoprix ufficjali tal-Istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea kif pretiż mill-atturi. Hija fl-ewwel lok il-Kummissjoni Ewropea stess li kkonfermat dan f'korrispondenza mibghuta lid-Dipartiment konvenut f'Awissu 2004²² fejn inghad li r-Regolament applikabbli għal persuni bħall-atturi huwa EC 259/68 kif sussegwentement emendat mentri *“The Council Regulation (EEC) No. 1408/71 is not applying for the transfer of pension rights.”*

Ir-Regolament 1408/71 huwa dak li eventwalment gie rimpjazzat bir-Regolament 883/04.

Ir-Regolament 883/04 ma jirregolax it-trasferimenti ta' drittijiet pensjonali bħal dawk tal-kaz odjern izda jipprovdi għal aggregazzjoni ta' perjodi li a bazi tagħhom tithallas pensjoni fl-Istat Membru li l-individwu jkun ikkontribwixxa fih.

Fir-regolament 10 tar-Regolament 883/2004 insibu senjatament illi:-

“ However, the principle of treating certain facts or events occurring in the territory of another Member State as if they had taken place in the territory of the Member State whose legislation is applicable should not interfere with the principle of aggregating periods of insurance, employment, self-employment or residence completed under the legislation of another Member State with those completed under the legislation of the competent Member State. Periods completed under the legislation of another Member State should therefore be taken into account solely by applying the principle of aggregation of periods.”

Għal dik li hi ġurisprudenza għal darb'ohra l-kaz ta' **Radek Casta** huwa car fuq dan il-punt –

---

²² Fol 305

“No such obligation for the Member States may be inferred from My, which, as stated above, does not deal with the case of an EU official who arranges for his pension rights to be transferred to the EU, or from the terms of Article 11(2) of Annex VIII to the Staff Regulations, which refers to pension rights ‘acquired [by the official] by virtue of such service or activities’, that is to say, under the national pension scheme, or from Regulation No 883/2004, which in accordance with Article 2(1) thereof is not applicable to officials of Union institutions²³.”

Fil-kaz **Angelo Ferlini vs Centre Hospitalier de Luxembourg** tat-3 t'Ottubru 2000 inghad hekk ²⁴ -

As the Advocate General pointed out in point 49 of his Opinion, EC officials and members of their families who are affiliated to the Joint Scheme cannot be characterised as workers within the meaning of Regulation No 1408/71. They are not subject to national legislation on social security, as required under Article 2(1) of Regulation No 1408/71.

Fid-dawl ta' dan l-insenjament il-ġurisprudenza ċitata mill-atturi fir-rigward ma ssibx applikazzjoni għall-fattispeċje tal-kaz odjern.

Għar-ragunijiet suesposti t-talbiet attriċi ma jimmeritawx li jiġu akkolti għax huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi l-kawza billi –

1. Tiċhad l-eċċezzjoni enumerata 2.10 tad-Direttur konvenut dwar l-interess ġuridiku ta' uħud mill-atturi iżda tilqa' l-bqija tal-eċċezzjonijiet imressqa minnu;

2. Tiċhad it-talbiet attriċi.

3. Minhabba n-novita' tal-kaz, kull parti tbatu l-ispejjez tagħha.

---

²³ Tipa grassa u sottolinear b'enfasi tal-Qorti

²⁴ Para 41

**Onor. Dr. Miriam Hayman LL.D.
Imhallel**

**Victor Deguara
Dep. Reg.**